

**ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ი. ვეკუას სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტის
დირექტორს, პროფესორ ვია ჯაიანს**

1. ი. ვეკუას სახელობის გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტის 2007 წლის 16 მაისის სემინარზე ჩემ 2005 წელს გამოქვეყნებულ ნაშრომზე „ლინგვისტური მიმართებისა და ლოგიკური ბრუნების საკითხისათვის ქართულში“ (კ. ფხაკაძე (თანავტორებით), ს-ს ჟურნალი „ქართული ენა და ლოგიკა“, (№1), თბილისი, გამომცემლობა „უნივერსალი“, 2005, 19-77) თსუ უნივერსიტეტის ასოცირებულმა პროფესორმა ჯემალ ანთიძემ ჯერ თქვა, რომ მასში არაფერი ახალი არ იყო და რომ იქ განხილული საკითხები მე საზღვარგარეთელი ავტორებისგან მქონდა აღებული, მერე კი, როცა მის სამარცხვინო ტყუილს ძალზედ მოკლე ფეხები აღმოაჩნდა, ის თქვა, რომ იქ რაც იყო უკვე დიდი ხნის წინ ქონდათ გაკეთებული სხვა ავტორებს (იგულისხმება ადგილობრივი ავტორები).

წარმოგიდგინებ შემოხსენებულ ნაშრომს და უკვე არსებული შეთანხმების შესაბამისად გთხოვთ ოფიციალურად დაავალოთ მას მისი რეცენზირება. – მე დარწმუნებული ვარ, რომ იგი მიზეზს გამოძებნის და წერილობითი ფორმით თავისი პოზიციის დაფიქსირებას თავს აარიდებს.

კომენტარი: სასამართლო საქმეების აღსრულებისას ცრუმოწმობა კანონით ისჯება. მოსამართლე ვალდებულია განსაზღვროს მოწმის ურთიერთდაპირისპირებული ჩვენებები ან როგორც წინასწარგანზრახული ცრუმოწმობა, ანდა როგორც მოწმის ინტელექტუალური არაგანვითარებულობის შედეგი. ორივე შემთხვევაში ასეთ ადამიანს მოწმედ ყოფნის უფლება ერთმევა. ამასთან, პირველ შემთხვევაში, ბოროტგანზრახული ცრუმოწმობა კანონით ისჯება. – ვთვლი, რომ მისი გუშინდელი ქცევა, ანუ ის ორი სიცრუე, რითაც მან სასემინარო საზოგადოების შეცდომაში შეყვანა სცდა, შემოხსენებულ კონტექსტში უნდა იქნეს განხილული. – მე ყველაფერს გავაკეთებ იმისათვის, რომ მას მისი ამ უღირსი ქცევისათვის საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობა დაეკისროს. – თქვენ უნდა იცოდეთ, რომ ქართული ენის წინაშე მდგარ დღევანდელ პრობლემებს საფუძვლები წლების განმავლობაში ჩაეყარა და რომ სწორედ მან და მის ნაირებმა (სამწუხაროდ ასეთი ადამიანების რიცხვი მცირე არ არის!) უგულო, უყურადღებო და არაკომპეტენტური დამოკიდებულებებით (რაც დღესაც გრძელდება) კითხვის ნიშნის ქვეშ დააყენეს ქართული ენის სამომავლო ბედ-იღბალი. – ანუ, მათ რომ ადრე შემოეკრათ განგაშის ზარი, რაც მე პირველად რვა წლის წინ გავაკეთე, და გავაკეთე ისიც, რომ საქართველოში მანამდე არარსებული მათემატიკური ლინგვისტური ხაზი რეფორმამდელ უნივერსიტეტში უკვე დაფუძნებული იყო, დღეს მე მათ გვერდით ვიდგებოდი. – ვღგავარ იქ სადაც ვღგავარ. ვიდგები მანამ ამის ძალა მექნება. ამის ძალა მექნება სანამ ვიქნები. მათთან არასდროს ვმღგარვარ და არც ვიდგები.

2. 2007 წლის 16 მაისის ინსტიტუტის სემინარზე მე გავაკეთე მოხსენება თემაზე „ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების მიზნებისა და ამოცანების შესახებ“. სემინარზე შევეცადე საინსტიტუტო საზოგადოებისათვის გამეცნო ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების მიზნების პირდაპირი კავშირები ქართული ენის კულტურული ფუნქციებით შენარჩუნების მიზნებთან. ამასთან, ჩემი ამოცანა იყო გამომეკვეთა ინსტიტუტის პოზიცია ზემოაღნიშნულ საკითხთან მიმართებაში, რაც, ბუნებრივია, წაადგებოდა იმ პრობლემების გადაწყვეტას, რომელთა არგადაწყვეტის შემთხვევაში ქართული ენის ბედ-იღბალი კითხვის ნიშნის ქვეშ რჩება (მხედველობაში მაქვს როგორც ამ მიმართულებით აუცილებლად საწარმოებელი საუნივერსიტეტო სასწავლო პროცესები, ისე სახელმწიფოებრივი ორგანიზება აქ

საწარმოებელი კვლევითი პროცესებისა). ის, რომ თსუ სახელმწიფო მიზნობრივ პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურებითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ ფარგლებში კვლევას თსუ მკვლევარის სტატუსით მხოლოდ ერთი კაცი აწარმოებს, (მხედველობაში მყავს ჩემი თავი) ამ უმნიშვნელოვანესი საკითხებისადმი ყოვლად გაუმართლებელი დამოკიდებულებაა. ჩემი ინდივიდუალური საკვლევი თემის დასახელებაა „ქართული ენის ლოგიკისა და ლოგიკური გრამატიკის საფუძვლები“. ამ თემის ფარგლებში მე ვთანამშრომლობ „ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის ახალგაზრდულ ჯგუფთან“. მიუხედავად არასამუშაო პირობებისა მე მზადავარ საანგარაშო მოხსენების სახით წარმოვადგინო ჩემი კვლევების შედეგები. ამასთან, მოგახსენებთ, რომ შედეგთა დასრულებული წარმოჩენისათვის ერთი ერთსაათიანი სემინარი არ იქნება საკმარისი.

3. ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის ფორმირების აუცილებლობა, რაც განპირობებულია ქართული ენის კულტურული ფუნქციებით შენარჩუნების აუცილებლობით, აუცილებლობით ითხოვს ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის ფორმირებისათვის უკვე დაწყებული ადგილობრივი პროცესების ხელშეწყობას. ამასთან, ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების მიზნით წარმოებული კვლევების შედეგების შეფასება საზღვარგარეთული გამოქვეყნებების სიმრავლითა და საზღვარგარეთული სპეციალისტების რეკენზიებით სრული აბსურდია. აქედან გამომდინარე, იმ მათემატიკური ლინგვისტიკის დოქტორანტურის მორგანიზებელი წესები და მოთხოვნები, რომელიც უახლოეს მომავალში აუცილებლად იქნება, არ შეიძლება არ ითვალისწინებდეს ამ მათემატიკური დარგის სიღრმისეულ ქართველოლოგიურ სპეციფიკებს. – ბატონო გია, გთხოვთ, ეს, როგორც ჩემი პოზიცია, როგორც პოზიცია კაცისა, რომელსაც ამ საქმის სიღრმეები ყველაზე უფრო კარგად ესმის საქართველოში, გააცნოთ საკითხზე მომუშავე ჯგუფს.

თსუ „ენა, ლოგიკა, გამომთვლი“ სემინარისა და თსუ სახელმწიფო მიზნობრივ პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურებითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ ხელმძღვანელი, თსუ მკვლევარი, სამეცნიერო-საგანმანათლებლო ჟურნალის – „ქართული ენა და ლოგიკა“ – მთავარი რედაქტორი, ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და თანამედროვე მათემატიკური ლინგვისტიკის პირველი თვითნასწავლი ქართველი სპეციალისტი, ქართული ენის უფლებების დამცველი კ. ფხაკაძე.

2007. 18 მაისი.

P.S. მომართვას თან ვურთავ რამოდენიმე ამ შემთხვევაში საინტერესო დოკუმენტის ასლს. ამასთან, ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირების ინტერესებიდან გამომდინარე, გთხოვთ განიხილოთ ამ სამეცნიერო სფეროში, ანუ მათემატიკურ ლინგვისტიკაში ჩემი ხარისხობრივად დოქტორთან გათანაბრების საკითხი. ანდა მიმანიშნოთ იმ ადგილობრივ სადისერტაციო საბჭოზე სადაც მე საშუალება მომეცემა მათემატიკურ ლინგვისტიკაში სადოქტორო ხარისხის მოსაპოვებლად სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენისა. ასეთ შემთხვევაში უნდა მიმანიშნოთ ის ადამიანებიც, რომლებსაც გამომდინარე მათი შრომებიდან უფლება ექნებათ ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების მიზნით ჩემს მიერ უკვე გასრულებული ნაშრომების ღირებულებათა შეფასებისა.

**ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორს,
პროფესორ გიორგი ხუბუას**

ბატონო რექტორო,

თხოვნით, რომ ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების, ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირებისა და თსუ სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამით „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურებითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ უკვე მიმდინარე უმნიშვნელოვანესი კვლევითი პროცესების შემდგომი აუცილებელი გაღრმავების მიზნით საბოლოოდ გადაგეწყვიტათ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (ი. ვეკუას სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტში) „ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და თანამედროვე მათემატიკური ლინგვისტიკის“ სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორიის ჩამოყალიბების საკითხი, მე თქვენ მოგმართეთ ა/წ 22 ივნისს 7379/02 წერილით, რომლის ასლს თან ვურთავ წინამდებარეს. – საკითხი დღემდე გადაუწყვეტელია, არადა უკვე იწურება მიმდინარე წელი და უნივერსიტეტი 2008 წლის ბიუჯეტის ფორმირების პროცესშია!

ბატონო რექტორო, იმ შემთხვევაში, თუ 2008 წლის საუნივერსიტეტო ბიუჯეტში არ იქნება გათვალისწინებული ზემოხსენებული ლაბორატორიის ფორმირებისთვის აუცილებელი თანხები, მე ჩემი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობებიდან გამომდინარე ვაღიარებ ვიქნები ბრალი დავდო უნივერსიტეტის დღევანდელ ხელმძღვანელობას უმნიშვნელოვანესი სამეცნიერო თემატიკის ჯერ ბლოკირებაში, მერე კი მის სრულ ანულირებაში! – შეგახსენებთ, რომ საკითხი განსაკუთრებული სახელმწიფოებრივი ღირებულებებით იტვირთება და იგი დღეს მსოფლიოში ბუნებრივენობრივი ინტელექტუალური კომპიუტერული სისტემების კონსტრუირების გლობალურად მიმდინარე პროცესების ფონზე პირდაპირობით უკავშირდება ქართული ენის კულტურული ფუნქციებით შენარჩუნების უმნიშვნელოვანეს ეროვნულ მიზანს.

პატივისცემით,

ქართული ენის უფლებების დამცველი,
თსუ მკვლევარი /კ. ფხაკაძე/

P.S. ბატონო რექტორო, ამ მომართვას თან ვურთავ ვრცელ სამეცნიერო-საგანმანათლებლო ხასიათის პრობლემატურ ნაშრომს ვრცელი სათაურით „**ცისფერი მთები ანუ, იმის შესახებ, თუ როგორ განიხილეს მიზნობრივი პროგრამა, ამ მიზნობრივი პროგრამის უნახავად! ანუ, კვლავ ქართული ენის უფლებების დასაცავად**“ და ამ საკითხთან დაკავშირებით ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანისადმი ა/წ 29 ოქტომბერს გაკეთებულ ჩემ ბოლო მიმართვას.

2007 წლის 24 დეკემბერი.